

Statens jordbruksverks föreskrifter om seminverksamhet med hästdjur;

SJVFS 2015:XX

Saknr M4

Utkom från trycket
den

beslutade den 2 februari 2015.

Statens jordbruksverk föreskriver¹, med stöd av 4 och 12 §§ förordningen (2006:816) om kontroll av husdjur, m.m., följande.

1 KAP. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Definitioner

1 § I dessa föreskrifter betyder

anordnare: den som har Jordbruksverkets tillstånd att bedriva ett eller flera delmoment i en seminverksamhet,

distribution: alla former av förmedling av sperma,

hingststation: en anläggning i vilken sperma från hästdjur samlas för att användas i seminverksamhet,

häst: hästdjur, vilda eller domesticerade arter av släktet uddatåiga hovdjur och korsningar mellan dessa,

lagring: all förvaring av sperma,

samlingsperiod: perioden från och med första provtagningstillfället till och med maximalt ett år framåt i tiden under vilken en hingst är tillgänglig för spermasamling och under vilken hingstens status avseende smitta som kan spridas med sperma inte förändras,

seminverksamhet: samling, behandling, lagring eller distribution av sperma samt seminering, och

sperma: obehandlat eller behandlat ejakulat från hingst.

Övriga bestämmelser som påverkar seminverksamhet med hästar

2 § Övriga bestämmelser som påverkar seminverksamhet med hästar finns i

1. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2010:61) och allmänna råd om hästdjur som används till avel m.m.,
2. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1996:24) om införsel av vissa djur samt sperma, ägg och embryon från vissa djur,
3. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:70) om utförsel av vissa djur samt sperma, ägg och embryon från vissa djur till länder inom Europeiska unionen (EU) samt till länder som har införlivat EU:s veterinära lagstiftning,

¹ Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37, Celex 31998L0034), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG (EGT L 217, 5.8.1998, s. 18, Celex 31998L0048).

4. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2013:41) om operativa ingrepp samt skyldigheter för djurhållare och för personal inom djurens hälso- och sjukvård,
5. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2013:42) om läkemedel och läkemedelsanvändning, och
6. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2013:14) om förebyggande och särskilda åtgärder avseende hygien m.m. för att förhindra spridning av zoonoser och andra smittämnen.

Tillstånd och godkännande

3 § Den som vill bli anordnare för seminverksamhet ska ansöka om tillstånd för detta hos Jordbruksverket. Ansökan ska göras på blankett enligt bilaga A, som tillhandahålls av Jordbruksverket².

Tillståndet för att få bedriva seminverksamhet kan omfatta ett eller flera delmoment. De olika delmomenten är

1. samling och behandling,
2. lagring,
3. distribution, samt
4. seminering.

4 § För att få tillstånd för seminverksamhet krävs att minst en ansvarig veterinär är kopplad till verksamheten.

5 § En anordnare som inte följer de bestämmelser som anges i dessa föreskrifter eller de villkor som har meddelats i samband med tillståndsgivningen kan få sitt tillstånd för seminverksamhet återkallat av Jordbruksverket.

Jordbruksverket kan avslå en ansökan om tillstånd för den som vid upprepade tillfällen inte har följt de bestämmelser som anges i dessa föreskrifter.

6 § Ansökan om godkännande av hingststation för handel inom EU ska lämnas till Jordbruksverket. I ansökan ska anordnaren ange hur han eller hon avser att uppfylla villkoren i

1. kommissionens förordning (EU) nr 176/2010 av den 2 mars 2010 om ändring av bilaga D till rådets direktiv 92/65/EEG vad gäller seminstationer och spermastationer, embryosamlings- och embryoproduktionsgrupper samt villkor för donatordjur i form av hästdjur, får och getter och för hantering av sperma, ägg och embryon från dessa arter³, och
2. kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 846/2014 av den 4 augusti 2014 om ändring av bilaga D till rådets direktiv 92/65/EEG vad gäller villkoren för donatordjur i form av hästdjur⁴.

² Blanketten (D 19) finns på Jordbruksverkets hemsida (www.jordbruksverket.se).

³ EUT L 52, 3.3.2010, s. 14, (Celex 32010R0176).

⁴ EUT L 232, 5.8.2014, s. 5–9, (Celex 32014R0846).

Ansvarig veterinär

7 § Ansvarig veterinär är den veterinär som är utsedd av en anordnare och godkänd av Jordbruksverket och som skriftligen har förbundit sig att fortlöpande utföra de veterinära uppgifter som följer av denna författning.

Den ansvariga veterinären ska fortlöpande kontrollera den seminverksamhet som bedrivs av anordnaren. Veterinären ska omedelbart påpeka brister i seminverksamheten för anordnaren.

Den ansvariga veterinären ansvarar för att smittspridning förebyggs, att djurskyddet säkerställs och att antalet semineringar per sto optimeras.

Utbildning

8 § Anordnaren ansvarar för att de personer som anlitas i seminverksamheten har den utbildning och/eller kompetens som krävs för att få utföra de uppgifter som är knutna till verksamheten.

9 § Ansvarig veterinär för seminverksamheten ska ha genomgått en utbildning som är godkänd av Jordbruksverket.

10 § Om någon annan än den ansvariga veterinären utför semineringar ska han eller hon ha genomgått en kurs för seminassistenter, som har anordnats i enlighet med en av Jordbruksverket godkänd kursplan, alternativt ha utbildning enligt 9 §.

11 § Andra personer än de som omfattas av 9 och 10 §§ och som anlitas i seminverksamheten ska ha sådana kunskaper om hygien och smittskydd att smittspridning i verksamheten förhindras.

12 § Den som har inhämtat relevant kompetens på annat sätt än genom en av Jordbruksverkets godkänd utbildning kan efter godkännande av Jordbruksverket få behörighet som motsvarar de som anges i 9 och 10 §§.

Hygien och smittskydd

13 § I samtliga delmoment i seminverksamheten ska det upprätthållas god hygien. Det ska även vidtas åtgärder för att förebygga smittspridning. All utrustning som kan komma i kontakt med djur eller sperma under samling och behandling eller seminering ska rengöras och desinficeras noggrant före användningen, såvida inte engångsutrustning används.

14 § I hanteringen av hästar i anslutning till seminverksamheten ska god hygien upprätthållas och sådana rutiner finnas att smittspridning förebyggs.

15 § Läkemedel ska användas med återhållsamhet och bara när det finns behov av det. Vid val och dosering av antibiotika ska den ansvariga veterinären beakta risken för uppkomst av resistens.

2 KAP. VILLKOR FÖR HINGST SOM ANVÄNDS I SEMINVERKSAMHET

1 § I seminverksamhet får det endast användas sperma från en hingst som uppfyller villkoren i 2–6 §§ i det här kapitlet eller villkoren i kommissionens förordning (EU) nr 176/2010 och kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 846/2014.

2 § Hingsten får inte visa tecken på smittsam sjukdom vid ankomsten till hingststationen eller den dag då spermasamlingen sker.

3 § En hingst som ska användas i seminverksamhet ska i ett inledande skede av samlingsperioden provtas för Contagious Equine Metritis (CEM), Ekvin Virusarterit (EVA) och Ekvin infektiös anemi (EIA) enligt 4–6 §§ nedan.

4 § Prover för CEM ska tas från hingstens penisskäft, urinrörets mynning och fossa uretralis. Om hingsten ska användas som spermagivare för färsk sperma ska den provtas en gång med negativt resultat. Om sperma från hingsten ska frysas ska hingsten provtas två gånger med minst sju dagars intervall mellan provtagningarna. Proverna ska visa negativt resultat.

5 § När det gäller EVA ska det utföras en serologisk undersökning på hingsten. Om hingsten visar positiv antikroppstititer ska den provtas för förekomst av EVA-virus i sperman. Färsk eller kyld sperma med förekomst av EVA-virus får användas i seminverksamhet under förutsättning att anordnaren senast i samband med beställning upplyser mottagaren och stoägaren om att det förekommer EVA-virus i sperman. EVA-positiv sperma får inte frysas för användning i seminverksamhet.

6 § Testning för EIA ska göras med ett agar-gel-immunodiffusionstest (Coggins test) eller ett Elisa-test. Provet ska visa negativt resultat för att sperma från hingsten ska få användas i seminverksamhet.

7 § Vid övergång från naturlig betäckning till seminverksamhet under pågående säsong ska det förflyta minst 30 dagar från det att hingsten senast betäckte naturligt till dess att den utnyttjas för seminverksamhet. Prover ska tas i enlighet med 4–6 §§ tidigast 14 dagar efter sista den naturliga betäckningen. Under samma period ska det också tas ett allmänbakteriologiskt prov på hingstens sperma.

Seminering av ett sto med sperma från en hingst som används för naturlig betäckning får endast ske på medicinska grunder, vilka ska bedömas av den ansvariga veterinären.

3 KAP. SAMLING OCH BEHANDLING AV SPERMA

1 § All personal som är verksam inom seminverksamhet ska följa de grundläggande kraven på journalföring och bevarande av journaler som finns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2013:41) om operativa ingrepp samt skyldigheter för djurhållare och för personal inom djurens hälso- och sjukvård. Anordnaren ansvarar för att journaler förs om inget annat anges.

2 § Vid varje spermasamlingstillfälle ska det föras en spermasamlingsjournal. Utöver kraven i 1 § ska journalen innehålla uppgifter om

1. platsen för spermasamling,
2. spermans volym, motilitet, koncentration och eventuellt avvikande morfologi,
3. datumet för spermasamlingen och behandlingen av sperma,
4. antalet samlade spermadoser, och
5. spädningssväska och eventuell tillsats av antibiotika.

3 § Stamlösning som ingår i en spädningssväska ska vara steril. Animaliska produkter i en spädningssväska får inte utgöra hälsorisk för människor eller djur.

4 § Spermans förpackning ska märkas på ett sådant sätt att sperman – med fullständig säkerhet i alla led av dess hantering – kan identifieras och sammankopplas med den journal som avses i 2 §.

Varje strå ska vara märkt på ett sådant sätt att samlingsdatum för sperman, hingstens identitet och anordnarens namn lätt kan fastställas.

4 KAP. DISTRIBUTION OCH LAGRING AV SPERMA

1 § Lokaler för distribution och lagring av sperma ska vara konstruerade på ett sådant sätt att de är lätta att rengöra och desinficera.

2 § Sperma som ska distribueras eller säljas ska åtföljas av en transportjournal. Journalen ska innehålla uppgifter om

1. hingstens identitet,
2. tidpunkten för samling och eventuell spädning,
3. eventuell antibiotikatillsats,
4. sperman är kyld eller fryst, och
5. rekommenderad förvaringstemperatur om sperman inte är fryst.

3 § I samband med all distribution av sperma ska anteckningar om vem som har tagit emot sperman och datum för leverans föras in i en distributionsjournal.

Den anordnare som distribuerar sperma ska snarast efter betäckningssäsongens slut sända en sammanställning av distributionsjournalen till hingstägaren.

4 § Uppgifter om insättning och uttag av spermadoser ur ett lager av fryst sperma ska föras in i en lagerjournal. När sperma från en annan distributör lagras ska dennes namn antecknas i lagerjournalen.

5 § Distributionsjournaler och lagerjournaler ska bevaras i minst fem år.

5 KAP. SEMINERING

1 § Inför varje seminering ska den som utför semineringen kontrollera stoets identitet.

2 § Semineringar ska utföras av en ansvarig veterinär eller av någon som har utbildning enligt 1 kap. 10 §.

SJVFS 2015:XX

3 § Inför seminering ska den ansvariga veterinären bedöma stoets gynekologiska hälsotillstånd i den omfattning som krävs för att uppfylla 1 kap. 7 § sista stycket.

4 § Om någon annan än den ansvariga veterinären utför semineringen ska varje seminering ske i samråd med den ansvariga veterinären.

5 § Den ansvariga veterinären ska föra en undersökningsjournal för varje sto. Utöver kraven i 3 kap. 1 § ska journalen innehålla uppgifter om

1. stoets gynekologiska hälsotillstånd, och
2. brunststatus.

6 § Det ska föras en semineringsjournal för varje hingst. Utöver kraven i 3 kap. 1 § ska journalen innehålla uppgifter om

1. stoets identitet,
2. datumet för semineringen, och
3. vem som har utfört semineringen.

Den ansvariga veterinären ska sända en kopia av semineringsjournalen till hingst- eller spermaägaren.

6 KAP. ÖVRIGA BESTÄMMELSER

1 § Länsstyrelsen ska rapportera till Jordbruksverket om det upptäcks allvarliga brister vid den offentliga kontrollen och om en anordnare vid upprepade tillfällen inte har följt länsstyrelsens eller den ansvariga veterinärens anvisningar.

2 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 1 april 2015, då verkets föreskrifter (SJVFS 2012:6) om seminverksamhet med hästdjur upphör att gälla.

LEIF DENNEBERG

Märta North
(Enheten för häst, fjäderfä och vilt)